

LIST OTWARTY PREZESA UODO DO DYREKTORÓW SZKÓŁ, NAUCZYCIELI, RODZICÓW I UCZNIÓW

Szanowni Państwo, Dyrektorzy, Nauczyciele, Drodzy Rodzice i Uczniowie,
od 1 września 2025 r. do podstawy programowej wprowadzona zostaje edukacja zdrowotna (o charakterze nieobowiązkowym) oraz edukacja obywatelska (obowiązkowa). Jest to zmiana niezwykle ważna, ponieważ **obejmuje również zagadnienia związane z ochroną danych osobowych, prywatności i świadomego korzystania z nowych technologii – w tym m.in. zagrożenia związane z uzależnieniami cyfrowymi czy wyzwaniem sztucznej inteligencji i wirtualnej rzeczywistości**. To krok systemowy, którego znaczenia nie sposób przecenić – dotrze bowiem do wszystkich szkół w Polsce, niezależnie od tego, czy uczestniczyły dotąd w programach fakultatywnych, takich jak prowadzony od 2009 r. program edukacyjny UODO dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych w całej Polsce pn. „Twoje dane – Twoja sprawa”.

Serdecznie zachęcam społeczność szkolną – dyrekcję, nauczycieli, rodziców i uczniów – nie tylko do uczestnictwa w programie „Twoje dane -Twoja sprawa”, ale również do aktywnego udziału w lekcjach edukacji zdrowotnej, które obok zagadnień profilaktyki zdrowotnej – **podejmą kwestie dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Internetu, podkreślając ogromną potrzebę zachowania higieny cyfrowej, niezbędnej do prawidłowego rozwoju oraz utrzymania zdrowia zarówno fizycznego, jak i psychicznego**. Należy podkreślić, że dane osobowe dotyczące zdrowia, w tym zdrowia psychofizycznego, jako dane wrażliwe podlegają szczególnej ochronie prawnej. Dzieci, które często nie są świadome ryzyka, muszą być szczególnie chronione. Rozporządzenie ogólne o ochronie danych osobowych (RODO) jednoznacznie wskazuje, że państwa Unii Europejskiej powinny przykładać wagę do ochrony prywatności najmłodszych obywateli. Wprowadzanie elementów edukacji, podczas której uczniowie zapoznają się również ze sposobami zapobiegania różnemu rodzajowi uzależnień, w tym uzależnieniu od Internetu, jest zatem nie tylko wyrazem troski o bezpieczeństwo dzieci i przeciwdziałaniem rosnącym zagrożeniom dla prawidłowego rozwoju młodych ludzi, ale również realizacją zobowiązań wynikających z prawa unijnego oraz Konstytucji RP (w szczególności wynikających z jej art. 47 i 51).

Stoję na stanowisku, że edukacja w tym zakresie jest we współczesnym świecie absolutnie niezbędna. W istocie, im wcześniej młodzi ludzie nauczą się rozumieć znaczenie ochrony swoich danych osobowych i swojej prywatności, tym skuteczniej będą w stanie chronić siebie i innych w świecie pełnym zagrożeń cyfrowych.

Zwracając do Państwa jako Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych chciałbym podkreślić, że edukacja zdrowotna i obywatelska stwarzają wyjątkową okazję do wzmocnienia świadomości młodych ludzi w zakresie prawa do prywatności, bezpiecznego funkcjonowania w sieci oraz ochrony danych osobowych, w tym danych szczególnej kategorii, jakimi są dane dotyczące zdrowia, również zdrowia psychicznego. RODO jednoznacznie wskazuje na konieczność szczególnej ochrony prywatności

najmłodszych, którzy często nie są w pełni świadomi zagrożeń. Zagadnienia, które będą poruszane podczas lekcji edukacji zdrowotnej, to fundament odpowiedzialnego korzystania ze zdobyczy nowych technologii. W związku z tym jestem przekonany, że lekcje te, będą stanowić niezbędne źródło wiedzy dla uczniów, co pozwoli im stać się świadomymi swoich praw i obowiązków młodymi uczestnikami społeczeństwa cyfrowego.

Zagadnienia ochrony danych osobowych i prywatności nabierają szczególnego znaczenia wobec wyzwań, jakie przynoszą nowe technologie i niepokojące zjawiska, np. wykorzystanie deepfake'ów do naruszania dóbr osobistych dzieci (jak w przypadku zgłoszonym przez UODO do organów ścigania <https://uodo.gov.pl/pl/138/3727>). Tym bardziej cieszy fakt, że w podstawie programowej edukacji zdrowotnej znalazły się również **treści dotyczące cyberprzemocy, hejtu i mowy nienawiści oraz wyzwań związanych z rozwojem sztucznej inteligencji, dzięki czemu młode pokolenie będzie systemowo przygotowane do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z technologii**. To bardzo istotne, ponieważ oba te obszary mają bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo młodych ludzi w świecie cyfrowym.

Warto zauważyć, że na poziomie europejskim rozwijane są inicjatywy takie jak wprowadzenie Europejskiej Przestrzeni Danych dotyczących Zdrowia (EHDS), które w przyszłości pozwolą każdemu z nas aktywnie zarządzać swoimi danymi dotyczącymi zdrowia. Aby uczniowie mogli w pełni korzystać z tych rozwiązań, muszą już dziś zdobywać wiedzę o ochronie danych i prawie do prywatności.

Niezmienne, oferuję również swoje wsparcie w zakresie edukacji poprzez materiały, szkolenia i doświadczenie nauczycieli realizujących program Urzędu Ochrony Danych Osobowych „Twoje dane – Twoja sprawa”. Rekrutacja do **XVI** edycji Programu rozpoczyna się 1 września 2025 r. Serdecznie zachęcam Państwa do zapisów.

Zwracam się do Dyrektorów i Nauczycieli o pełne zaangażowanie w realizację nowych treści programowych, do Rodziców – o wspieranie dzieci i rozmowy na temat ich prawa do prywatności oraz bezpieczeństwa cyfrowego, a do Uczniów – o aktywne uczestnictwo w zajęciach, które przygotują Was do świadomego i odpowiedzialnego życia w społeczeństwie cyfrowym.

Edukacja zdrowotna i obywatelska to nie tylko nowe przedmioty – to inwestycja w przyszłość społeczeństwa świadomego, odpowiedzialnego i bezpiecznego. Uważam, że ich wprowadzenie do podstawy programowej jest decyzją właściwą i potrzebną, a ochrona danych osobowych powinna stanowić jej kluczowy filar.

Wszystkim szkołom realizującym w ubiegłych latach program „Twoje dane – Twoja sprawa”, serdecznie dziękuję za wieloletnie wspieranie działań związanych z Programem, jednocześnie zachęcając do przystąpienia do tegorocznej **XVI** edycji, a także do udziału w zajęciach edukacji zdrowotnej.

Korzystając z okazji, życzę Państwu wszystkiego najlepszego w roku szkolnym 2025/2026.
Łączę wyrazy szacunku

Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych